

Published in *Florentin Smarandache, dincolo și dincoace de paradoxism (Florentin Smarandache interpretat de...)*, pp. 28-30. Oradea: Anotimp & Abaddaba, 2001; 126 pages; ISBN 973985639x.

Also published in Ion Radu Zăgreanu: *Lecturi simpatetice*. Târgoviște: Editura Macarie, 1999, pp. 17-19. Also published in *Florentin Smarandache și seducția polimorfismului. Analize, interpretări, cronici, articole, note și recenzii*. Editori: Al. Florin Țene, Andrușa R. Vătuu. Sibiu: Agora, 2017; 843 pages; ISBN 9781599735023. Initially appeared in *Minerva*, Bistrița, Anul V, Nr. 39-40, p. 10, Octombrie-Noiembrie 1994.

Exist împotriva mea

Ion Radu Zăgreanu

Tânăra editură târgovișteană “Macarie” continuă să publice volume de versuri, într-un moment în care mulți dintre noi am acceptat întrebarea “la ce bun poezii?”.

Printre aparițiile recente ale acestei edituri se numără și volumul de versuri “Exist împotriva mea”, volum aparținând lui Florentin Smarandache, un necunoscut ilustru (până mai ieri) pentru cititorul român, după cum ne avertizează Gheorghe Tomozei, prefațatorul cărții.

Ca o certitudine, că despre Florentin Smarandache se va vorbi în curând mult mai mult, expunem opinia lui Gheorghe Tomozei, ca pe un moto al demersului nostru, referitor la volumul în discuție: “Florentin Smarandache e numele pe care îl scriu și îl rostesc poate cu cea mai adâncă emoție în gând, de la dispariția lui Nichita Stănescu, doar “LEVANTUL” strălucitului Mircea Cărtărescu m-a făcut să am tresărirea că mă aflu în fața unui creator excepțional.”

O biografie bogată și picarescă completează opera poetului.

Florentin Smarandache debutează cu versuri în “Năzuințe” din Craiova, iar în 1980 întemeiază “Mișcarea literară paradoxistă”.

Din manifestele avangardiștilor își extrag sistemul său estetic al “paradoxismului”, definit de Ion Rotaru ca “libertatea versului, eliberat de tirania dogmelor clasice”.

Acest program năzdrăvan pare a fi mai mult “un moft” nerespectat decât în parte de poet. Rămâne din el permanenta “patimă învrăjbită” cu care F. Smarandache slujește poezia.

Într-o mică (auto)biografie”, Florentin Smarandache punctează sarcastic și metaforic traseul devenirii sale poetice până în anul 1982.

Matematicianul poet, de “profesie visător”, a urmat “grădinița lui Geo Dumitrescu”, a primit de mai multe ori “botezul cuvântului” și a “explodat” prin diverse reviste literare. Hotărâtoare a fost întâlnirea cu “nea Mărin (Sorescu)”.

“Căsătorit” cu poezia, el merge pe drumul cel mai scurt dintre două puncte - versul.

Poetul își ia un interviu, în care prezintă un “program-manifest”, un fel de “fiziologie a poeziei” în maniera lui Nichita Stănescu și a unor sugestii avangardiste.

Cuvintele sunt trecute prin foc pentru a nu rugini, se preferă sensul lor propriu pentru ca poemele sale să fie cu “asigurare mixtă pe viață”.

“Clinică a cuvintelor” - poezia trebuie primenită de cuvintele banale și tocite. Cel mai mare critic este timpul. Poetul crede în meșteșugul său și ne îndeamnă: “Haideți/ în tot ce facem. să facem poezie” (“Triste bucurii”).

Acest nou Ion Barbu consideră poezia ca pe o recreație matematică, iar matematica ca pe o poezie ermetică. El știe două limbi: “limba română și limba matematică”.

Florentin Smarandache nu vrea să arate lumii chipul său de matematician, de aceea poeziile sale nu sunt ermetice.

După mica (auto)biografie și după programul-manifest, suntem invitați să urmărim “un grupaj de poeme”. Prin cuvânt “fratele său de sânge”, poetul trimite spre lume “strigătul” său. În acest sfârșit de mileniu, când “Creierul a crescut în neștire/ pe suprafața corpului” (“Știință și artă”), lumea poate fi percepută și prin intermediul versului.

Există la Florentin Smarandache o plăcere a jocului ironic, a paradoxului, a calamburului, a rebusului, care, uneori, la prima vedere, lasă impresia facilității. Recitite, versurile capătă sensuri profunde.

Nepotriviri de situații, nonsensuri cu iz ionescian întâlnim în poeziile: “Curs de limba germană”, “Aiurea-n tramvai”, “Panoramă cu pești”. Dialogul nu poate avea loc din pricina absurdității situațiilor sau a comicului lor. Poetul aleargă după sine, “umblă prin el”, călătorind prin arborele săpu genealogic. În fața lui merge iluzia, cuibărind în ea “o viitoare durere”.

Al doilea grupaj al cărții sale se intitulează “Seară de antiteatru”.

Pe scena vieții se joacă “teatru în absurd”. Omul și animalul se contaminează reciproc își împrumută “limbajul”. Poetul provoacă

dialogul, îndeamnă personajele să-i joace “teatrul” său și se retrage în culise. La jocul său, chiar dacă mascați, îi recunoști ca participanți pe Eugen Ionescu, Marin Sorescu și Nichita Stănescu. Nu lipsesc și unele teribilisme avangardiste.

Deși matematician (creator al unei funcții matematice care-i poartă numele), “atlet al paradoxului” G. Tomozei), Florentin Smarandache, întocmai ca Marin Sorescu, “descrețește fruntea versului” (Eugen Simion).

Prometeu modern, el este alungat, “dat afară de-afară” de către oameni, amenințat cu propria sa armă - “poezia”.

O savuroasă piesă de “teatru liric florentin” reunește ca personaje pe: Geo Dumitrescu, Ana Blandiana, Cezar Baltag, Constanța Buzea, Adrian Păunescu, Ion Gheorghe, Ileana Mălăncioiu, Nichita Stănescu, Gheorghe Tomozei, Marin Sorescu, Nina Cassian.

Ultima parte a volumului este intitulată “Lăsați-mă eu însumi”.

Poetul este conștient de harul său și acceptă condiția de creator. Iubirea întreține arderea poetică.

Florentin Smarandache își dorește o bigrafie mioritică, pe care “o va completa iarba” (“Contra-jurnal”).

Principiul lui Arhimede este mutat în lumea poeziei: “Dați-mi un punct de sprijin/ în poezie, și voi pune în lumină/ întunericul” sau: “voi scrie înapoia lui propoziția” (“Lingvistică matematică”).

După ce i-ai citit cartea, care îl “are între coperti”, îți vine să mai aplauzi, sperând că “actorul” o să reapară pe scenă și o să mai spună un fragment de replică: “Uneori sunt mulțumit de nemulțumirea mea/ acționez conform cu neconformismul/ eu sunt EU atunci când nu sunt” (“Triste bucurii”) sau o să adauge și un epilog: “Vă las vouă poemele. Trăiți-mă!” (“Epilog”).

ION RADU ZĂGREANU

“Minerva”, Bistrița, Anul V, Nr. 39-40, p.10, Octombrie-Noiembrie 1994